OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

Lausunto

17.11.2020

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain muuttamisesta (HE 225/2020 vp)

Sosiaali- ja terveysvaliokunta on pyytänyt oikeusministeriöltä asiantuntijalausuntoa otsikkoasiassa. Totean asiassa kunnioittavasti seuraavaa.

Hallituksen esityksen tavoitteena on mahdollistaa EU- ja ETA-maissa sekä Sveitsissä kehitettyjen mobiilisovellusten yhteentoimivuus siten, että näiden maiden sovellusten käyttäjät voisivat saada tiedon mahdollisesta altistumisestaan omaan sovellukseensa, kun he ovat kohdanneet henkilön, jolla on käytössään toisessa EU- tai ETA-maassa tai Sveitsissä kehitetty sovellus. Yhteentoimivuudella voisi esityksen mukaan olla vaikutusta myös matkustusrajoitusten purkamiseen, kun tartuntaketjujen katkaisu voisi tehostua myös rajat ylittävissä tilanteissa. Tällä tavoitellaan esityksen mukaan osaltaan myönteisiä vaikutuksia sisämarkkinoiden ja yhteiskunnan toimintaan. Mobiilisovellusten yhteentoimivuudella pyritään esityksen mukaan lisäksi parantamaan kansalaisten mahdollisuuksia osallistua itse viruksen torjuntaan, kun he liikkuvat EU:n, ETA:n tai Sveitsin alueella matkustusrajoitusten sallimissa puitteissa.

Esitykseen ja sen tavoitteisiin voidaan yleisesti ottaen suhtautua positiivisesti.

Koska esityksessä kuvattu mobiilisovellusten yhteentoimivuus Euroopan tasolla edellyttäisi välttämättä myös henkilötietojen käsittelyä, on esitys merkityksellinen erityisesti henkilötietojen suojan kannalta. Esityksessä on asianmukaisesti kuvattu sen suhdetta EU:n yleiseen tietosuoja-asetukseen (2016/679) ja sen sisältämään liikkumavaraan sekä esityksen suhdetta perustuslakiin. Esityksessä on täsmällisesti

Postiosoite Postadress	Käyntiosoite Besöksadress	Puhelin Telefon	Faksi Fax	S-posti, internet E-post, internet
Oikeusministeriö PL 25 FI-00023 Valtioneuvosto Finland	Eteläesplanadi 10 00130 Helsinki Finland	0295 16001 Internat. +358 295 16001	09 160 67730 Internat. +358 9 160 67730	oikeusministerio@om.fi www.oikeusministerio.fi www.justitieministeriet.fi

ehdotettu säädettäväksi mobiilisovellusten yhteentoimivuuteen liittyvästä henkilötietojen käsittelystä, kuten mainitun käsittelyn tarkoituksesta ja henkilötietojen luovuttamisesta toisen valtion nimetylle kansalliselle viranomaiselle. Perusteltua on mobiilisovelluksen vapaaehtoisuuteen perustuva toiminta-ajatus ja henkilön tiedollinen itsemääräämisoikeus huomioon ottaen, että tietojen luovuttaminen toisen maan viranomaiselle edellyttäisi käyttäjän suostumusta, jonka edellytyksistä on ehdotetussa 43 i §:ssä tarkkarajaisesti säädetty.

Oikeusministeriö on syksyllä 2020 antanut lausunnon sosiaali- ja terveysministeriölle nyt puheena olevaa esitystä koskevasta esitysluonnoksesta. Sen kommentit on otettu esityksen jatkovalmistelussa olennaisilta osin huomioon.

LsN Tanja Jaatinen